

Valgprogram til Europa-Parlamentsvalget 2024

Den grønneste union i verden

SF er et EU-engageret socialistisk parti, der kæmper for et stærkt, grønt, ligestillet og solidarisk Europa. For SF er og skal EU ikke blot være et økonomisk projekt drevet af blind frihandel, men et politisk samarbejde, der skal løfte den sociale og bæredygtige dimension til gavn for os alle. Vi kæmper for et grønt og socialt Europa, der sætter mennesker før markedet, og som passer på vores klode og respekterer de planetære grænser.

EU spiller en afgørende rolle i den globale grønne omstilling og kan med en ambitiøs og progressiv klima-, natur- og miljøpolitik levere effektive løsninger og bane vejen for en grøn fremtid.

Som medlem af Det Europæiske Grønne Parti og en del af den Grønne Gruppe i Europa-Parlamentet er SF med til at presse på for, at EU lever op til vores forpligtelser på klima, natur og miljø og påtager sig denne globale førerrolle.

Klimakrisen buldrer derudaf, og naturens økosystem og biodiversitet er i frit fald. Med rekordhøje temperaturer og gentagne naturkatastrofer skriger kloden på handling. Vi skal derfor sætte alt ind på at forhindre et omfattende kollaps af klodens sammenhængende og rige liv.

Desværre er de, der rammes hårdest af klimakrisen, i langt overvejende grad også dem, der har mindst ansvar for at forårsage den. Derfor er klimakampen fundamentalt set koblet til spørgsmålet om ulighed og uretfærdighed. Mellem lande, mellem klasser, mellem generationer og mellem økonomiske aktører. Vi kæmper for en socialt retfærdig klimahandling, som holder hånden under de mest udsatte, og vi kræver ansvar og løsninger fra dem, der har mest at give af og har størst historisk ansvar for klimaforandringerne.

At levere på Paris-aftalens målsætning om at begrænse den globale temperaturstigning til betydeligt under to, og helst halvanden, grader er en af de vigtigste politiske opgaver i historien. Derfor kæmper SF for, at EU's reduktionsmål bliver hævet til mindst 65% inden 2030, og at vi øger klima-ambitionerne i hver eneste relevante stykke lovgivning på tværs af emner og sektorer. Energikrisen og kampen om ressourcer har yderligere blotlagt, at EU's klimapolitik langt fra er tilstrækkelig. SF vil derfor kæmpe for, at man revurderer Fit for 55-pakken og EU's klimamål med henblik på at øge både ambitioner og investeringer. Verden strides om ressourcer, og derfor hænger vores klimapolitik fundamentalt set også sammen med vores handels- sikkerheds- og udenrigspolitik. Dette gør det endnu mere nødvendigt, at den grønne omstilling accelereres

Et afgørende princip i klimakampen er, at forureneren har ansvar for og skal betale for sin udledning. SF mener derfor, at EU skal påbegynde forhandlinger, internt i EU og i OECD, om minimumskrav til medlemslandenes CO2-beskatning. Denne skal fungere som supplement til EU's CO2-kvotestystem og CO2-told og sikre en høj, ensartet og stigende pris på CO2, samt at produktion ikke blot flytter udenlands. Samtidig vil vi arbejde for, at landbrug og byggeri kommer ind i EU's kvotehandelsystem, ligesom flytrafikken skal aflevere kvoter svarende til dens fulde klimabelastning. Med en vedvarende og koordineret indsats inden for de store CO2-udledende sektorer kan vi sikre, at EU's klimapolitik ikke kun bliver fine mål, men også konkret handling.

Den grønne omstilling medfører en voldsom vækst i efterspørgslen på grøn elektricitet og andre bæredygtige energiformer. Der skal derfor meget mere fart på udbygningen af sol- og vindkraft og på udbygningen af det europæiske el-net. Samtidigt skal elmarkedet reformeres, så vi undgår store prisudsving og høje elpriser, indtil vi har rigeligt med vedvarende energi. SF ønsker en europæisk energiunion med 100% vedvarende energi, samt en forsyning og infrastruktur der er frigjort fra udemokratiske regimer. Det

kræver massive investeringer i den grønne omstilling og meget større fokus på energieffektivisering. Den grønneste energi er den, vi ikke bruger.

Cyklismen skal styrkes overalt i Europa. SF vil arbejde for at cyklen ved kortere distancer bliver det foretrukne transportmiddel. Det vil vi blandt andet gøre gennem oprettelsen af en europæisk cykelfond og investeringer i cykelinfrastruktur i EU. Halvdelen af klimabelastningen fra europæernes private transportaktivitet skyldes internationale rejser og ikke de daglige fritids- og pendlingsture. SF kæmper derfor for SF kæmper for, at vi får en grøn transportsektor gennem en ambitiøs, europæisk togfond. Vi ønsker en egentlig tog-revolution med et integreret elektrificeret toget i Europa, hvor langt mere gods- og persontransport foregår på skinner. Også samspillet med den kollektive trafik er vigtig. SF vil arbejde for at EU vedtager overordnede rammer for en politik, der fremmer overgangen af passager- og godstransport fra bil og fly til offentlig transport. Togrejser skal være det oplagte valg for både fritids- og arbejdsrejser, hvor nat- og dagstog på tværs af grænserne kan bookes nemt og billigt. Dette kræver seriøse investeringer og koordinering på europæisk plan. Samtidig ønsker vi en høj, ensartet og stigende flyafgift, samt et stop for flytransportens helt urimelige konkurrencefordele gennem et stop for fossile subsidier. Vi ønsker også regulering af ruteplanlægning med henblik på at begrænse klimaforurening.

Vi vil også kæmpe for et EU forbud mod salg af nye fossile personbiler, varebiler og lastbiler fra 2030, dog senest 2035 for de tungeste lastbiler, hvis der endnu ikke findes en moden teknologi. Der skal være mulighed for at landene kan rykke hurtigere. Forbuddet skal også gælde nysalg af biler, der kører på e-fuels. Det samme skal gælde for fossile lastbiler fra 2035. I SF kæmper vi for at beskytte og give plads til vores unikke og dyrebare natur. Vi ønsker derfor bindende EU-lovgivning, der sikrer 30 procent beskyttet vild natur i alle medlemslande, både til lands og til vands, og som stiller krav til beskyttelse af biodiversitet. Det skal ske gennem langsigtede, høje og bindende mål for natur og biodiversitet. SF vil arbejde for at Danmark bakker op om at vi realiserer FN og EU's mål om at beskytte 30 pct. af hhv. land- og havarealet, hvoraf en tredjedel skal være strengt beskyttet. Det indebærer naturligvis også, at Danmark nationalt skal leve op til disse målsætninger. Derudover ønsker vi også at investere mere i naturbeskyttelse og naturgenoprettelse gennem det 7-årige EU-budget.

På sigt ønsker vi en komplet udfasning af EU's landbrugsstøtte. Landbrugsstøtten skal til en begyndelse omlægges, så den fremmer en bæredygtig og sund fødevarerproduktion, særligt i forhold til kvæg og grise og understøtter udtagning af uproduktiv og klima- og naturskadelig landbrugsjord. Vi arbejder samtidig for et loft over EU's forbrug af biomasse, og at træbiomasse ikke skal tælle med ift. EU-målet.

De kommende forhandlinger om EU's fælles Landbrugspolitik er en unik mulighed for at skabe en grøn landbrugsrevolution. For at beskytte vores natur og klima ønsker vi et europæisk landbrug, som er langt mindre klima- og miljøbelastende, hvor brug af gødning og sprøjtegifte kraftigt reduceres, målrettes og kontrolleres effektivt og som er helt fri for giftige kemikalier. Derudover skal vi sikre økonomiske incitamentter til at omlægge landbrugsarealer til fri natur, særligt for lavbundslande og andre arealer som giver lavt udbytte. Det er også åbenlyst at EU's landbrug skal have en langt mindre animalsk produktion, særligt ift. kvæg og grise, og at vi derfor skal øge vores støtte til udvikling af planteproduktion og produktion af alternative fødevarer. Den nuværende situation er gennemgribende uholdbar for klimaet, land- og vandmiljøet, luftkvaliteten, dyrevelfærden og den globale fødevarerikkerhed.

Vi arbejder for en meget stærkere indsats mod luftforurening, særligt partikler og NOx, samt at EU-Kommissionen sikrer implementeringen af den ambitiøse Kemikalierstrategi fra 2020. Ligeledes skal det sikres, at revisionen af REACH, EU's kemikalielovgivning, gennemføres hurtigt til gavn for mennesker og

miljø. Vi vil samtidig sikre sunde hav- og vandmiljøer og en bæredygtig, europæisk fiskeripolitik i modsætning til i dag.

Vi vil kæmpe for en giftfri og cirkulær økonomi med styr på affald- og plathåndtering og strengere krav til producenter ift. genanvendelse, genbrug, reparerbarhed og producentansvar samt en indsats for at begrænse EU's globale forbrugsbaserede klimagas- og ressourceaftryk. SF mener, det skal være nemmere for private at tage klimabevidste valg. Vi bakker derfor op om en fælleseuropæisk indsats imod greenwashing. Vi vil også kæmpe for øgede krav til produkters holdbarhed og for at styrke muligheden for at få repareret produkter.

EU's industripolitik skal sikre, at bæredygtighed ikke er undtagelsen, men grundlaget for vores økonomi og industri. Vi skal derfor investere mere i forskning og udvikling af nye, grønne teknologier. Dette skal samtidig sikre europæisk uafhængighed. Vi ønsker samtidigt et særligt fokus på de europæiske iværksættere og små virksomheder, som i høj grad er dem, der skaber grundlaget for grøn omstilling og nye arbejdspladser på tværs af Europa. Vi vil derfor også arbejde målrettet på at styrke faglærtes kompetencer indenfor grøn omstilling i forbindelse med uddannelse og efteruddannelse, så der tilvejebringes de nødvendige, faglige forudsætninger for omstillingen.

Når USA gennemfører massiv statsstøtte til amerikanske virksomheder og grønne projekter i USA, giver det god mening, at vi i EU reviderer vores egen industri- og statsstøttepolitik. Vi kommer til at kæmpe for at en evt. statsstøtte er midlertidig, i tråd med WTO-reglerne, og kun går til reelt grønne investeringer, og som har blik for at sikre europæisk autonomi. Samtidig ønsker vi at pengene kommer fra eksisterende direkte og indirekte statsstøtte til klima- og miljøskadelige projekter, samt gennem en grøn europæisk suverænitetsskatsfond. Det er derudover afgørende for SF, at vi ikke ødelægger EU's eget indre marked gennem national og skævvridende statsstøtte, og derfor ønsker vi, at statsstøtten koordineres i EU. SF arbejder for at EU's handelsaftaler lever op til Paris-aftalen.

Konkret vil SF arbejde for:

- Bindende nationale mål for biodiversitet i overensstemmelse med EU's biodiversitetsstrategi
- Regulering af spildevandsforurening og landbrugets udledninger
- Massive investeringer i det europæiske tognet
- En fælles europæisk flyafgift
- Et forbud mod sundhedsskadelige og hormonforstyrrende stoffer og kemikalier
- Ambitiøse minimumskrav til medlemslandenes CO2-beskatning

Et socialt og solidarisk Europa

I SF mener vi, at vi har et fælles ansvar for hinanden, vores muligheder og vores rettigheder på tværs af Europa. Vores skæbner hænger også uløseligt sammen. Når ét land bliver ramt af økonomisk krise, der kaster befolkninger ud i arbejdsløshed, fattigdom og usikkerhed, er det således ikke kun det enkelte lands problem og ansvar, men også en udfordring som det europæiske fællesskab har pligt til at hjælpe med at løse.

Vi tror på, at vi i fællesskab kan og skal løfte mennesker ud af fattigdom og sikre flere muligheder og ordentlige leve- og arbejdsvilkår. Derfor bakker SF også op om den sociale søjle i EU og mener, at EU skal være med til at sikre, at løn- og arbejdsvilkår ikke undermineres af en utøjlet, fri bevægelighed. SF insisterer på, at mennesker sikres et anstændigt og sikkert arbejdsliv.

I Danmark overlader vi lønspørgsmål til arbejdsmarkedets parter. Sådan skal det også være i fremtiden. Derfor er vi imod EU-lovgivning, der griber ind i løndannelsen og dermed undergraver den danske arbejdsmarkedsmodel. Det er samtidig helt afgørende for os, at EU-politikken holder sig inden for EU-traktaten, hvor løn er en klokkeklar national kompetence. Det er derfor positivt, at Danmark har lagt sag an mod EU-domstolen for at få afprøvet, hvorvidt EU-direktivet om en ramme for passende mindstelønninger holder sig inden for traktaternes rammer.

Vi er dog heller ikke blege for at anerkende, at øst-udvidelsen i 2004 har givet nye udfordringer for den frie bevægelighed. Arbejdsgivere i hele Europa vælger desværre at udnytte, at lønniveauer og levestandarder ikke er på samme niveau og forårsager derigennem både udnyttelse af udsatte arbejdstagere og dumping af lokale løn- og arbejdsvilkår. Det er et problem, der skal løses europæisk sammen med de sociale parter. Derfor kæmper SF for at styrke den europæiske sociale dialog og for en social protokol, der skal sikre at faglige, kollektive og sociale rettigheder ligestilles med de økonomiske friheder i EU's indre marked.

En stærk, social protokol skal også følges op med passende lovgivning, herunder en revision af udbudsdirektivet, der skal stille krav om kædeansvar og arbejdsklausuler og give mulighed for at inkludere krav om løn- og arbejdsvilkår på lokale standarder, lærlinge-ansvar, ligestilling og gennemsigtig skattebetaling. Samtidig skal der stilles klima- og miljøkrav i hele leverandørkæden.

I forlængelse af dette vil SF have et europæisk Id-kort, der skal indeholde oplysninger om ens arbejdssituation, social sikring og skattepligt. SF kæmper også for, at EU skal understøtte et langt sundere fysisk og psykisk arbejdsmiljø.

Desværre går udviklingen mod et stadig mere prekært arbejdsmarked, og her spiller EU en vigtig rolle. Vi skal gøre platformsudbydere ansvarlige og sikre prekære ansatte ordentlige vilkår og ikke acceptere falske selvstændige, 0-timers-kontrakter og underminering af arbejdsvilkår.

Alt for mange unge står i en usikker situation, hvor det er svært at få fodfæste på bolig- og arbejdsmarkedet, og hvor bekymringer om fremtiden fylder meget. For SF er det vigtigt, at alle unge får en god start på voksenlivet og føler sig inkluderet i fællesskabet. Derfor vil vi støtte, at de enkelte lande laver tiltag målrettet unges trivsel og muligheder, og at vi fra europæisk side er med til at mindske ungdomsarbejdsløshed og sikre gode uddannelse- og arbejdsvilkår. Dette skal ske med ordentlig ungeinddragelse. Vi mener samtidig, at EU skal bidrage til, at alle børn har en god og tryk opvækst og bakker derfor op om EU's børnegaranti og arbejder med at bekæmpe børnefattigdom.

I arbejdet med at skabe et socialt og retfærdigt Europa vil SF også kæmpe for, at arbejdsmarkedets parter reelt og systematisk inddrages i det lovforberedende arbejde og i implementeringen af relevant EU-lovgivning.

Coronakrisen viste både behov og muligheder for samarbejde på sundhedsområdet. SF foreslår, at der opbygges en fælleseuropæisk forsknings- og udviklingskapacitet, der skal støtte udvikling af medicin, vacciner mv. EU bør samtidig udvikle fælles indkøbspolitik af medicin, samarbejde om vaccineproduktion og bedre redskaber til at sikre fri bevægelighed for sundhedspersonale.

Konkret vil SF arbejde for:

- At vi får en social protokol, der skal sikre faglige, kollektive og sociale rettigheder
- En revision af udbudsdirektivet, der skal stille krav om social bæredygtighed
- Et europæisk Id-kort med oplysninger om ens arbejdssituation, social sikring og skattepligt

- At sikre prekære ansatte ordentlige vilkår og gøre op med falske selvstændige
- Et sundere fysisk og psykisk arbejdsmiljø overalt i EU
- Et styrket samarbejde om sundhedspolitikken

En europæisk økonomi for folket

Med udbygningen af det indre marked er Europa blevet tvunget ind i en stadig hårdere konkurrence, hvor "vinderen" alt for ofte er det land, der kan tilbyde virksomhederne de laveste skatter og lønninger. Det er blevet et ræs mod bunden, hvor virksomheder udnytter reglerne til skattefordele og befolkningerne betaler prisen i form af velfærdsforringelser.

SF bakker op om et stærkt økonomisk samarbejde i EU, fordi vi på den måde kan sikre lige muligheder på tværs af Europa, tøjle multinationale tech-giganter og bekæmpe spekulation, skattesnyd og sanktionsundgåelse.

For SF er kampen mod hvidvask og skattesnyd afgørende. Derfor kæmper vi for at skabe mere gennemsigtighed omkring reelle ejere, så vi bedre kan komme skuffeselskaber og hvidvask til livs. Vi vil samtidig sikre bedre kontrol og gennemsigtighed med varer og tjenester, som ofte anvendes i forbindelse med hvidvask og terrorfinansiering. Det gælder blandt andet kryptovaluta og virtuelle ejendele, samt luksusyachter, diamanter og privatfly. SF vil desuden arbejde for, at EU's egne skattely også kommer på EU's skattelyliste. Derudover vil vi kæmpe for et europæisk forbud mod 'gyldne visa'. Man skal ikke kunne købe sig til et europæisk statsborgerskab eller opholdstilladelse.

Med intern skattekonkurrence mellem landene bliver de nationale demokratier desværre sat ud af spil. Magten til at definere en retfærdig skattepolitik rykkes for ofte ind i lukkede forhandlingslokaler, hvor multinationale virksomheder spiller regeringer ud mod hinanden i jagten på profit og usolidariske skatteaftaler. Derudover udnytter nogle medlemslande gang på gang kravet om enstemmighed på skatteområdet til at blokere progressive fremskridt.

Derfor ønsker SF at gøre EU's beslutningskompetencer på selskabsskatteområdet mere effektive, så enkelte lande ikke kan blokere for solidarisk skattepolitik på grund af usolidariske og nationale, økonomiske særinteresser. SF arbejder fortsat for en europæisk skat på finansielle transaktioner, så spekulanter bidrager til fællesskabet. Samtidigt kæmper SF for et stærkere tilsyn med bankerne. Derfor ønsker SF også, at Danmark bliver en del af den europæiske bankunion for at modvirke fremtidige kriser.

Vi må samtidig erkende, at nationalstaterne alene ikke formår at gøre op med den massive globale ulighed. De allerrigestes formuer vokser massivt, og en større og større andel af kapitalen i verden samler sig på meget få hænder. Alt i mens andelen af mennesker, der lever i ekstrem fattigdom, eller som working poor, stiger. Gennem aggressiv skatteplanlægning formår de rigeste at undslippe en stor del af skattebetalingen i de enkelte lande. Formueuligheden er uretfærdig, svækker sammenhængskraften, og eroderer grundlaget for velfærden. Derfor ønsker SF, at Danmark og andre lande indfører en formueskat, og vi vil gå forrest i kampen for, at der sker global koordinering i EU og internationale fora for at fremme skat på de allerrigestes formuer.

Vi står over for nogle år, hvor der er massive behov for investeringer i den grønne og digitale omstilling og i vores uafhængighed som kontinent. Gennem coronakrisen formåede EU på flere måder at stå sammen, og vi valgte solidariteten til, da vi i fællesskab optog lån og finansierede hjælpepakker til at komme trygt gennem krisen. Det var medvirkende til at holde hånden under Europas økonomi og EU-samarbejdet, men det har også efterladt en økonomisk regning til de kommende generationer. Derfor er det nødvendigt, at vi lever op til forpligtelserne i EU-budgettet om at finde nye egne indtægter for EU, såsom f.eks. en europæisk

finansskat og digital skat. EU's ny-orientering med at opkræve beskatning af selskaber med overnormale profitter i forbindelse med energikrisen, viser en vej, SF ønsker at betræde yderligere. Overnormale overskud ved kriser eller pludselig chok til økonomien bør ikke gå til virksomhedsejerne, men til fællesskabet, så vi kan komme fælles igennem svære tider. I det hele taget skal regningen for vores fælles velfærd og den grønne omstilling ikke ende hos borgerne. Vi skal tage vores demokratiske ret til at definere rammerne for vores økonomi tilbage. Derfor kæmper SF for at ændre EU's makroøkonomiske rammer i en mere social og bæredygtig retning, bl.a. gennem en reform af EU's stabilitets- og vækstpagt, der ikke medfører yderligere nedskæringer i velfærden eller begrænser grønne investeringer. En europæisk økonomisk politik, og i særdeleshed en krisepolitik, skal holde hånden under dem, der har det sværest og bygge på social og miljømæssig bæredygtighed frem for konservativ nedskæringspolitik, som vi så det under finanskrisen.

Konkret vil SF arbejde for:

- At bekæmpe hvidvask, skattesnyd og økonomisk kriminalitet overalt i EU
- At indføre en europæisk skat på finansielle transaktioner
- Et europæisk forbud mod gyldne statsborgerskaber
- En formueskat i de europæiske lande
- At udvide EU's rammer for at investere i klima og velfærd

Et feministisk Europa

SF er et feministisk parti, der mener, at alle skal have ret til og mulighed for at leve det liv, de ønsker og være den, de er. Selvom ligestilling mellem kønnene og universelle menneskerettigheder er en grundværdi i EU, er vi stadig langt fra i mål.

Desværre vælger nogle regeringer bevidst at gå efter minoritetsgrupper, kompromittere deres sikkerhed og fratage dem grundlæggende rettigheder. Disse regeringer får ofte økonomisk støtte fra nationalkonservative organisationer rundt om i verden. Det er en trussel mod vores alles rettigheder. For at modgå angreb mod minoritetsgrupper ønsker SF at styrke de nationale ligestillingsorganer rundt om i Europa og sikre dem politisk uafhængighed og reel mulighed for at arbejde for at fremme ligestilling. SF kæmper for at styrke EU's ligestillingslovgivning markant, blandt andet gennem lovgivning der sikrer, at alle medlemslande lever op til standarderne i Europarådets konvention om forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder. SF vil til enhver tid forsvare retten til egen krop, og derfor kæmper vi for, at abort bliver en ret i alle EU-lande.

Vi ønsker et Europa, hvor alle kan færdes trygt og frit i hele EU. Derfor kæmper vi for, at alle lande i EU anerkender regnbuefamilier. Vi ønsker et europæisk forbud mod omvendelses-terapi og tvangssterilisation og kæmper for, at interkønnedes anatomiske autonomi og rettigheder respekteres. Vi arbejder for, at alle skal have adgang til en grundig og tidssvarende undervisning i krop, køn og seksualitet.

Konkret vil SF arbejde for:

- At abort bliver en ret i alle EU-lande
- At regnbuefamilier sikres juridisk anerkendelse i hele EU
- At styrke de nationale ligestillingsorganer i Europa og sikre dem politisk uafhængighed
- At forebygge og bekæmpe vold mod kvinder
- At LGBT+-personers rettigheder beskyttes

Et åbent og demokratisk Europa

Kampen for stabile demokratiske institutioner overalt i Europa er desværre langt fra vundet. I flere medlemslande underløbes uafhængige domstole, frie medier og civilsamfundsorganisationer på

foruroligende vis, og retsstaten er alvorligt truet. Vi kræver holdbare løsninger på dette alvorlige problem, der svækker borgernes rettigheder og demokratiet i EU's medlemslande.

Derfor ønsker SF at styrke EU's muligheder for at tilbageholde midler til lande, der tilsidesætter EU's grundlæggende værdier og undergraver retsstaten. Dette skal blandt andet ske ved at sikre bedre regler for udbetaling af EU-fonde, samt ved at styrke retsstats-mekanismen knyttet til det 7-årige EU-budget. Derudover bør kampen mod korruption intensiveres i hele Europa.

Det er helt afgørende, at EU også bidrager til effektivt at beskytte, styrke og inddrage civilsamfundet. Et stærkt civilsamfund er en hjørnesteen i demokratiet og afgørende for, at flere stemmer bliver hørt og inddraget i politik. Derfor skal udviklingen af civilsamfundet også have stadig højere prioritet i de kommende år. SF ønsker ikke, at initiativet til nye forslag gemmes væk i Kommissionens baglokaler, men vil arbejde for, at den institutionelle initiativret til forslag om lovgivning udvides, og at borgerforslag i langt større omfang end i dag får lov til at sætte den politiske dagsorden.

SF ønsker også at styrke EU's egne demokratiske spilleregler. Derfor kæmper SF for et opgør med den vedvarende og skadelige lukkethed i EU's ministerråd. Borgerne har ret til at vide, hvad deres regeringer mener og stemmer. Delegationernes forhandlingspositioner, mødedagsordener og deltagere i arbejdsgrupper og rådsmøder skal offentliggøres på Rådets hjemmeside, så borgerne kan følge med i lovgivningsprocessen. Derudover vil vi kæmpe for større åbenhed omkring lobbyaktiviteter og finansielle interesser i EU-institutionerne, samt stærkere regler for gyldne svingdøre.

I en global verden, hvor ikke alle vil demokrati, rettigheder og en regelbaseret international orden, er det vigtigt, at vi er bevidste om det eksterne pres, der er mod demokratiet i Europa. Vi vil derfor også kæmpe for at beskytte demokratiet mod skjult, udenlandsk påvirkning og understøtte opbygningen af demokratier og styrkelsen af menneskerettigheder globalt.

For SF er det vigtigt, at vi ikke lukker øjnene for EU's udfordringer. Derfor vil vi også tilgå diskussionerne om, hvordan EU skal indrettes, med et åbent sind. Vores mål er at skabe et mere demokratisk EU, der kan levere for EU's borgere.

Konkret vil SF arbejde for:

- At styrke retsstats-mekanismen, så ingen underløber EU's grundlæggende værdier
- At beskytte og styrke civilsamfundsorganisationer
- En europæisk offentlighedslov, der styrker demokratiet og gennemsigtigheden i EU
- At intensivere kampen mod korruption i hele Europa
- At beskytte de europæiske demokratier mod skjult, udenlandsk påvirkning

Et digitalt Europa for alle

Europas borgere bruger en stadig større del af deres liv på de digitale platforme med alle de fordele og bekvemmeligheder, det indebærer. Desværre er lovgivningen på området stadig håbløst ude af trit med den digitale virkelighed. Mange flotte ord og politiske tiltag har ikke bragt os i mål, og der er milevidt mellem de rettigheder, vi har på de digitale platforme og de rettigheder, vi har i den fysiske verden.

SF mener, at digitaliseringen skal ske på borgernes præmisser og i respekt for borgernes privatliv og retssikkerhed. Derfor er det afgørende for SF, at den digitale magt og økonomi er underlagt reel demokratisk kontrol og altid kommer hele samfundet til gode.

Vores personlige data er blevet en milliardforretning, og på trods af europæisk lovgivning om persondatabeskyttelse er det stadig et område, der mangler regulering. Vi vil sikre retten til indsigt i, hvem der har ens data, hvad de bliver brugt til og retten til at få slettet sine data.

For SF er det vigtigt, at vi selv har kontrol over vores data, og derfor vil vi styrke reglerne for opbevaring og videresalg af data, samt individets mulighed for nemt at få indblik i opbevaringen og håndteringen af deres personlige data.

Platformsvirksomhederne påvirker vores demokratiske og personlige kontrol over vores hverdag og udgør i dag en del af den kritiske infrastruktur. Deres dominerende position skal reguleres, f.eks. via krav om open source og kompatibilitet med andre spillere, retfærdig beskatning og indgreb over for monopoldannelse.

Vi vil samtidig kæmpe for, at europæernes data ikke ender i lande udenfor EU eller endog i udemokratiske stater, men holdes i Europa under EU's lovgivning og ikke videregives og misbruges til masseovervågning af borgere. Det kræver styrket europæisk regulering og kontrol med udenlandske såvel som indenlandske tech-virksomheder, der opererer i EU.

Den digitale verden er i dag en integreret del af vores samfund, men tilgængeligheden varierer stadig alt for meget. Derfor vil SF kæmpe for, at alle borgere har adgang til stabile tele- og datanet.

Især børn og unge er udsatte på nettet. Derfor vil SF styrke beskyttelsen af børn og unge online, sætte ind over for digitale krænkelser og styrke platformenes ansvar for screening og hurtig nedtagning af ulovligt delt materiale. Vi vil samtidig regulere vanedannende features, der bidrager til gambling og mistrivsel hos børn, og kæmpe for et EU-krav om mærkning af retourcherede reklamer. SF vil kæmpe for at der laves et totalforbud i EU mod reklamer fra spillevirksomheder i det offentlige rum, deriblandt også tv-reklamer og sociale medier.

Demokratiet er på mange måder blevet digitalt, og derfor er det vigtigt, at vi sørger for, at nettet er et trykt sted at være for alle. Derfor vil vi sætte hårdere ind over for hadtale og samtidig kæmpe for regulering af algoritmer, der fremmer ekkokamre og radikalisering. Vi ønsker fuld transparens i opbygningen og brugen af algoritmer og øget kontrol med vanedannende algoritmer.

Algoritmer, herunder maskinlæring og kunstig intelligens, bliver i stadig større omfang brugt i både det private og i den offentlige forvaltning. Den nye teknologi bringer mange positive muligheder, men også risiko for at øge uligheden og gøre skade på grundlæggende værdier og borgerrettigheder. Derfor vil SF kæmpe for at brugen af kunstig intelligens og maskinlæring bliver reguleret med fokus på at styrke gennemsigtigheden og borgernes grundlæggende rettigheder.

Konkret vil SF arbejde for:

- At begrænse platformsselskabernes økonomiske og samfundsmæssige dominans
- At styrke reglerne for indsamling, opbevaring, brug og videresalg af personlige data.
- At alle borgere har adgang til stabile tele- og datanet
- At styrke beskyttelsen af børn og unge online og sætte ind over for digitale krænkelser
- At øge transparensen af brugen af algoritmer
- At bekæmpe hadtale og radikalisering på nettet

Den bedste union for verden

Europa står i dag ved en skillevej. Det er blevet tydeligt for alle, at global frihandel ikke er tilstrækkelig til at sikre fred i verden, og at vi i EU står overfor en omfattende og global kamp for vores grundlæggende værdier; demokrati, menneskerettigheder, ytringsfrihed og ligestilling.

Pandemien, Ukraine-krigen og energikrisen har blotlagt en grundlæggende og uholdbar europæisk sårbarhed. Det kalder på handling og stiller større krav til EU's udenrigs-, handels-, sikkerheds- og forsvarspolitik.

Ruslands krig mod Ukraine viser behovet for øget europæisk forsvarssamarbejde. Derfor er det også vigtigt, at Danmark har afskaffet forsvarsforbeholdet. Det skal bane vej for at Danmark kan præge EU's forsvarspolitik med henblik på at sikre fred, menneskerettigheder og overholdelse af international retsorden. Vi mener, at EU's forsvarspolitik særligt skal have fokus på at sikre stabilitet og fred i EU's nabolande. Vi mener, at EU's forsvarspolitik særligt skal have fokus på at sikre stabilitet og fred i EU's nabolande.

I SF ønsker vi at styrke både cybersikkerhed og fælles forsvar af kritisk infrastruktur i Europa. Vi har brug for bæredygtige forsyningskæder og europæisk uafhængighed inden for f.eks. energi, sundhed, transport, fødevarer, forsvarsmateriel og digitalisering.

EU er grundlæggende et fredsprojekt, og det skal også fremover være fundamentet for EU's udenrigspolitik. Det er afgørende for stabiliteten og freden globalt, at EU bibeholder og styrker sit engagement i resten af verden. Særligt i en tid, hvor udemokratiske regimer opkøber kritisk infrastruktur, spreder misinformation og begår krigsforbrydelser.

Vi skal styrke vores partnerskab med EU's kandidatlande og understøtte deres institutionelle og økonomiske udvikling med særligt fokus på velfungerende demokratiske institutioner og retsstatsprincipper. Landene skal have et faktisk og reelt europæisk perspektiv, hvor demokratiske fremskridt går hånd i hånd med en stadig tættere tilknytning til EU og en afklaring af de traktat- og forfatningsmæssige rammer herfor. Den Europæiske Investeringsbank bør samtidig have bedre muligheder for at medfinansiere projekter i EU's kandidatlande.

SF kæmper for en åben og værdibaseret handels- og udviklingspolitik, der har fokus på menneskerettigheder, den grønne omstilling, fattigdomsbekæmpelse, demokrati og ligestilling. EU skal, som ligeværdig partner, bidrage til opbygning af demokratier og stabile samfund. Derfor mener SF, at vi skal styrke vores samarbejde med det Globale Syd og bidrage til, at flere kan få gavn af de goder, Europa har nydt så længe. Vi skal sikre, at særligt de afrikanske lande har et alternativ til samarbejde med Kina og Rusland – her skal EU spille en langt mere aktiv rolle. Vi vil arbejde for at EU's handelsaftaler sætter mennesker og klima over vækst og multinationale selskabers profit.

EU må aldrig lukke sig om sig selv, og vi mener i SF, at det er afgørende, at der bliver taget europæisk ansvar og hjulpet, hvor end der er brug for det. Derfor kæmper vi også for en solidarisk fælles europæisk flygtningepolitik i Europa, hvor alle lande bidrager til at løfte opgaven med at hjælpe, modtage og beskytte mennesker på flugt. Vi kæmper samtidig for, at EU og medlemslandene lever op til vores internationale forpligtelser, herunder at give minimum 0,7% af BNI i ulandsbistand og 100 milliarder dollars om året i støtte til grøn omstilling og klimatilpasning.

SF mener, at EU skal gå forrest i kampen mod undertrykkelse i verden. Derfor vil vi kæmpe for, at EU anerkender Palæstina som et frit og selvstændigt land jvf. fredsaftalen fra 1967. Vi vil samtidig kæmpe for, at EU bakker op om demokrati- og menneskerettighedsforkæmpere.

Der er stadig lang vej igen til at sikre, at EU kan blive en indflydelsesrig, udenrigspolitisk spiller. Nationale særinteresser spænder ofte ben for EU's mulighed for at påvirke verden i en mere fredelig og demokratisk retning. Det kan have negative konsekvenser på sigt, og derfor mener SF, at EU skal have en mere samlet og ambitiøs udenrigspolitik og undersøge muligheden for at anvende kvalificerede flertalsafgørelser i dele af udenrigspolitikken, under hensyntagen til national suverænitets i sikkerheds- og forsvarspolitikken.

Europa har en fælles historie og fælles værdier, og selvom vi er uenige om meget, er der langt mere, der samler os. Derfor er det afgørende, at vi som et frit, grønt, menneskeligt og demokratisk kontinent står sammen i verden.

Konkret vil SF arbejde for:

- At EU skal have en mere samlet og ambitiøs udenrigspolitik
- At EU styrker både cybersikkerhed og fælles forsvar af kritisk infrastruktur i Europa
- At EU understøtter kandidatlandenes demokratiske og økonomiske udvikling
- At EU får en solidarisk fælleseuropæisk flygtningepolitik, hvor alle lande bidrager til at løfte opgaven med at hjælpe, modtage og beskytte mennesker på flugt
- At EU anerkender Palæstina som et frit og selvstændigt land jvf. grænsedragningerne fra 1967
- At EU støtter Ukraine i kampen mod Ruslands ulovlige invasion og annektering
- At EU lever op til internationale forpligtelser om ulandsbistand og klimastøtte